

Systemy szkolenia adwokatów w UE

Rumunia

Informacje przekazane przez: Krajową Stowarzyszenie Rumuńskich Izb Adwokackich (Uniunea Națională a Barourilor din România, U.N.B.R.)

Kwiecień 2014 r.

OPIS KRAJOWEGO SYSTEMU SZKOLENIA ADWOKATÓW w Rumunii

1. Dostęp do zawodu

Wykształcenie wyższe / studia uniwersyteckie	TAK
Wymagany dyplom ukończenia studiów prawniczych	TAK
Warunki, które musi spełnić adwokat, aby uzyskać pełne prawo do wykonywania zawodu:	<ul style="list-style-type: none">• Wpis na listę adwokatów;• złożenie egzaminu państwowego (egzamin organizuje Krajowe Stowarzyszenie Rumuńskich Izb Adwokackich (Uniunea Națională a Barourilor din Romania, UNBR)) odbywającego się w Krajowym Instytucie Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego Adwokatów (Institutul National pentru Pregatirea si Perfectionarea Avocatilor). Egzamin przeprowadza się zgodnie z metodyką opracowaną i zatwierdzoną przez Krajowe Stowarzyszenie Rumuńskich Izb Adwokackich);• odbycie aplikacji. <p>W Rumunii wyróżnia się 2 rodzaje prawników uprawnionych do reprezentowania klientów przed sądem:</p>

	<p>adwokatów wpisanych na listy prowadzone przez rumuńskie izby adwokackie;</p> <p>radców prawnych zatrudnionych przez podmioty prywatne lub publiczne lub mianowanych przez organy publiczne. Radcy prawni nie są wpisani na listę Krajowego Stowarzyszenia Rumuńskich Izby Adwokackich.</p> <p>Radcy prawni są zobowiązani do obrony praw i interesów organu lub podmiotu, który reprezentują (art. 14 ustawy nr 514 z dnia 28 listopada 2003 r. (zob. poniżej w sekcji „Podstawa prawna“)).</p>
<p>Alternatywne drogi do zawodu:</p>	<p>Możliwości przejścia z innych zawodów:</p> <p>Po pomyślnym złożeniu zawodowych egzaminów prawniczych osoby, które wykonywały zawód sędziego, prokuratora, notariusza, radcy prawnego, specjalisty ds. prawnych w Parlamencie, Kancelarii Prezydenta, rządzie, Trybunale Konstytucyjnym, Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, Trybunale Obrachunkowym lub Radzie Legislacyjnej przez 5 lat, nabywają uprawnienia adwokata/radcy prawnego z pełnym prawem do wykonywania zawodu bez konieczności odbycia aplikacji czy złożenia egzaminu państwowego, pod warunkiem uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu po zakończeniu aplikacji uprawniającej do wykonywania wcześniejszego zawodu.</p> <p>Aplikanci adwokaccy/radcowscy, którzy zajmowali stanowisko posła do Parlamentu, burmistrza, zastępcy burmistrza, prezesa rady okręgowej lub wiceprezesa rady okręgowej, mogą uzyskać uprawnienia adwokata/radcy prawnego z pełnym prawem do wykonywania</p>

		zawodu po złożeniu stosownego wniosku.
<i>2. Szkolenie w trakcie aplikacji</i>		
Czy istnieje aplikacja?	TAK	<p>Podstawa prawna:</p> <p>Adwokaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea Nr 51/1995 (w języku rumuńskim) (ustawa nr 51/1995 o organizacji i wykonywaniu zawodu adwokata); • regulamin wykonywania zawodu adwokata (opublikowany w Dzienniku Ustaw nr 898 z dnia 19 grudnia 2011 r.) <p>Radcy prawni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w języku rumuńskim: Legea nr. 514 din 28 noiembrie 2003 (w języku angielskim: ustawa nr 514 z dnia 28 listopada 2003 r.)
Obowiązkowa	TAK	<p>Ustalony czas trwania:</p> <p>2 lata (w przypadku adwokatów i radców prawnych)</p>
Rodzaje struktur odpowiedzialnych za organizowanie szkoleń w trakcie aplikacji		<p>Adwokaci: Institutul National pentru Pregatirea si Perfectionarea Avocatilor (Krajowy Instytut Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego Adwokatów)</p> <p>Radcy prawni: Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din Romania (Stowarzyszenie Rumuńskich Izb Radców Prawnych)</p>
Forma szkoleń w		<ul style="list-style-type: none"> • Adwokaci: praktyki pod nadzorem adwokata

trakcie aplikacji		<p>prowadzącego prywatną praktykę;</p> <ul style="list-style-type: none"> • radcy prawni muszą odbyć aplikację pod nadzorem starszego radcy prawnego.
Egzamin wstępny / sprawdzenie wiedzy przed rozpoczęciem aplikacji	TAK	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdzenie/weryfikacja dyplomu
Ustalony program nauczania w trakcie aplikacji	TAK	<p>Główne zagadnienia objęte programem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawo cywilne materialne i procesowe; • prawo karne materialne i procesowe; • prawo UE, europejska konwencja praw człowieka; • regulamin wykonywania zawodu adwokata, zarządzanie praktyką zawodową; • prawo konkurencji.
Szczególne zasady dotyczące szkoleń w zakresie prawa UE i szkoleń językowych:		<p>Wymogi dotyczące prawa unijnego – zagadnienia objęte programem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instytucje unijne, • prawodawstwo unijne, • Trybunał Sprawiedliwości, • orzecznictwo unijne. <p>Brak wymogów dotyczących szkoleń językowych</p>
Podział aplikacji na różne etapy	TAK	<ul style="list-style-type: none"> • Poszczególne okresy obejmują różne dziedziny prawa; • poszczególne okresy obejmują różne poziomy systemu sądownictwa. • poszczególne okresy obejmują różne aspekty związane z wykonywaniem zawodu.
Ocena/egzamin po odbyciu aplikacji	TAK	<ul style="list-style-type: none"> • Egzaminy pisemne; • egzaminy ustne.

Rozróżnienie między doskonaleniem zawodowym a szkoleniem z zakresu specjalizacji	NIE
Obowiązek doskonalenia zawodowego	TAK Podstawa prawna: art. 23 ust. 4 ustawy nr 51/1995 i sekcja 3 (art. 314–317) regulaminu wykonywania zawodu adwokata <ul style="list-style-type: none"> • obowiązek doskonalenia zawodowego określony w prawie krajowym • obowiązek doskonalenia zawodowego określony w regulaminie wewnętrznym Izby
Obowiązek szkolenia z zakresu specjalizacji	NIE Szkolenie z zakresu specjalizacji nie jest uregulowane ani w przepisach prawa krajowego, ani w regulaminie wewnętrznym Izby.
Obowiązek nauki języków obcych	Brak
Obowiązek włączenia treści związanych z prawem UE w zakres doskonalenia zawodowego / szkolenia z zakresu specjalizacji	TAK – zgodnie z podstawą prawną: Doskonalenie zawodowe oznacza aktualizowanie posiadanej wiedzy na temat <ul style="list-style-type: none"> • nowych obszarów prawa; • procedur i prawodawstwa mających zastosowanie w Unii Europejskiej. Doskonalenie zawodowe adwokatów/radców prawnych powinno być na takim samym poziomie jak w pozostałych państwach członkowskich Unii Europejskiej.
<i>4. Systemy akredytacji i organizatorzy szkoleń</i>	
Możliwość akredytacji	<ul style="list-style-type: none"> • Kursów szkoleniowych; • krajowych organizatorów szkoleń.

Liczba organizatorów szkoleń oferujących działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	Od 21 do 50	
Rodzaj organizatorów szkoleń opracowujących akredytowane działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	Izby	
Działania i metody		
Rodzaj działań szkoleniowych akceptowanych w ramach obowiązku doskonalenia zawodowego lub szkolenia z zakresu specjalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w szkoleniach stacjonarnych; • ukończenie kursów kształcenia na odległość; • zaliczenie modułów e-uczenia się; • uczestnictwo w seminarium internetowym; • ukończenie szkoleń prowadzonych w formule mieszanego uczenia się; • uczestnictwo w konferencjach szkoleniowych; • uczestnictwo w działaniach szkoleniowych jako osoba prowadząca szkolenie lub nauczyciel; • przygotowywanie/ publikacja 	<p>Uczestnictwo w działaniach szkoleniowych w innym państwie członkowskim:</p> <p>Tak, wymóg odbycia szkolenia można spełnić, biorąc udział w działaniach szkoleniowych w innym państwie członkowskim.</p>

	opracowań.	
<i>5. Nadzór nad działaniami szkoleniowymi</i>		
Organizacje zaangażowane w nadzorowanie działań z zakresu doskonalenia zawodowego	Izby	
Proces nadzoru	Ocena sposobu wywiązywania się z pisemnych wymogów ustanowionych przez Izbę	

Źródło: Projekt pilotażowy – szkolenie europejskich kadr wymiaru sprawiedliwości: „Część 2 – Badanie dotyczące aktualnej sytuacji w zakresie szkolenia adwokatów w dziedzinie prawa UE”, realizowany przez Radę Izb Adwokackich i Stowarzyszeń Prawniczych Unii Europejskiej (CCBE) i Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA)